

Мюнхен, 02.01.2023 р.Б.

Вих. АЕ-23/001

Стор. 1/2

**Звернення Апостольського Екзарха
для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії
до духовенства і вірних Екзархату
у зв'язку з відходом до вічності Папи-емерита Венедикта XVI**

*«Плід праведного - дерево життя,
а мудрий здобуває душі» (Прит. 11, 30)*

Дорогі у Христі!

31 грудня 2022-го року святої пам'яті Папа-емерит Венедикт XVI переступив поріг вічності, закінчивши свою земну мандрівку і свою життєву місію. Ми супроводжували його нашими молитвами в останні дні його повернення до Дому Небесного Отця, а тепер заносимо молитви до «Бога духів і всякої плоті, що смерть подолав і диявола знищив, і життя світові дарував» за упокій його безсмертної душі. Ми просимо Всевишнього, щоб прийняв його у свої обителі та дав йому участь у блаженстві Святих і Праведних на небі.

Коли 19 квітня 2005 року на площі Св. Петра було оповіщено про його вибір на наступника св. ап. Петра, Папа Венедикт XVI назвав себе *«смиреним працівником у винограднику Христовому»*. Натомість останні його слова на цьому світі, за свідченням осіб з його найближчого оточення, були скеровані до Господа, Який його покликав до життя і до служіння: *«Господи, я люблю тебе!»*. Любов, смирення і служіння – ось ці прикмети, якими відзначався цей великий син Баварської землі, Папа «з херувимськими очима», «який відзначався мудрістю 12-х професорів і чистотою душі дитини, яка готується до першого Причастя», – як свого часу писали про нього медіа. Сьогодні ми дякуємо Богові за його довголітнє служіння Церкві, яке він в різних царинах, а особливо як Глава Католицької Церкви, звершував у вірності і у смиренні, з великою любов'ю до Бога, до Його Церкви і до Божого люду по цілому світі.

Великим було піклування усопшого Папи Венедикта XVI і про нашу Українську Церкву. Варто, зокрема, згадати, що саме за його Понтифікату, на початку 2008-го року, було відновлено, після довгих десятиліть перерви, спричиненої комуністичними переслідуваннями, візити *ad limina apostolorum* греко-католицьких єпископів України. Як безпосередній учасник цього історичного першого після 1937 року візиту, можу засвідчити, з якою щирою симпатією, великою турботою і братерською прихильністю приймав нас Папа Римський, як уважно вслуховувався у розповіді наших Владик, як радів нашими успіхами у розбудові церковного життя, як переймався нашими

труднощами і клопатами на цій дорозі. *«Подивляю Вашу великодушну діяльність і невтомне свідчення, які даєте своєму народові й Церкві»* – підсумовував він свої враження від Звітів і особистих розповідей, які представили йому наші владики, підкреслюючи на прощання: *«Для мене важливо, при цій нагоді, запевнити Вас, що Папа всіх Вас має у своєму серці, з любов'ю супроводжує Вас і підтримує у Вашій нелегкій місії»*. Він щиро вболівав рівно ж за наш Екзархат в Німеччині та Скандинавії, бажаючи для нього духовного оновлення і розвитку.

Папа Венедикт XVI, без сумніву, належить до когорти визначних Вселенських Архиреїв, якими Господь обдарував Свою Церкву в часах, позначених численними суспільно-політичними потрясіннями, жорстокими гоніннями на християн, важкими внутрішніми кризами церковної спільноти. Водночас це був період історії, в якому Католицька Церква в посткомуністичних країнах динамічно відроджувала своє життя і з новим ентузіазмом розбудовувала своє служіння. В таких часах провідникові церковної спільноти потрібно відзначатися живою вірою, а ще більше – непохитним довір'ям до Божого Провидіння, яке провадить Церкву крізь усі буревії історичних перипетій та суспільно-політичних криз. Папа Венедикт сам був твердим у вірі і, як наступник св. ап. Петра, згідно з волею Спасителя, *«утверджував у вірі своїх братів»* (пор. Лк. 22, 32). Тому слова з його Духовного заповіту звучать як квінтесенція і ціль його служіння, а водночас – як напутнє батьківське побажання не лише для його рідних країн з Баварської землі, але і для нас усіх, синів і дочок Католицької Церкви: *«Не дайте себе відвести від віри!», «Залишайтеся стійкими у вірі!»*.

То ж нашою відповіддю на цей заклик-заповіт Папи Венедикта нехай стане наше відновлення і утвердження у вірі, а ще – щира молитва за нашого Духовного Отця, який прохає про молитву і запевняє нас взаємно про свою молитву перед Господом: *«Врешті, смиренно прошу: моліться за мене, щоби Господь, незважаючи на всі мої гріхи та недоліки, прийняв мене у вічних покоях. За всіх тих, що були мені ввірені, день за днем з мого серця підноситься молитва»* (Духовний заповіт Венедикта XVI).

Як вираз нашої участі у вселенському поминанні усопшого Папи Венедикта XVI-го доручаю священникам Екзархату у четвер, 5 січня 2023 року, або в найближчий до цієї дати день, відслужити Св. Літургію за упокій душі Слуги Божого Венедикта XVI-го, а всіх вірних закликаю долучатися до цієї та інших поминальних молитов і богослужб в наміренні усопшого Вселенського Архирея Венедикта XVI.

У блаженному успінні вічний упокій подай, Господи, приснопамятному Слuzі Твоєму Венедиктові, Папі Римському, і сотвори йому вічну пам'ять!

+ Богдан
Апостольський Екзарх